

Ristiriitatilanteita Jerusalemissa

”Ja kun seisotte rukoilemassa, antakaa anteeksi kaikki, mitä teillä on jotakuta vastaan. Silloin myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa teille rikkomuksenne anteeksi.” (Mark. 11:25.)

Avaintekstit:

Mark. 11;
1. Kun. 1:32–48;
Sak. 9:9, 10;
Jes. 56:7;
Jer. 7:11;
Mark. 12:1–34.

Viisi ristiriitatilannetta Jeesuksen ja uskonnollisten johtajien välillä on kirjattu Markuksen evankeliumin lukuihin 2 ja 3 (ks. tutkistelu 3). Tämän viikon tutkistelussa, kun Jeesus saapuu Jerusalemiin, hän joutuu kuuteen eri ristiriitatilanteeseen uskonnollisten johtajien kanssa. Nämä kaksi ristiriitatilanteiden sarjaa ovat jälleen kuin kirjahyllyn kirjanpidikkeet, joiden väliin jää aineisto, joka kertoo Jeesuksen maanpäällisestä palvelutyöstä alusta loppuun asti. Kumpikin kiistoista kertova sarja käsittelee kristilliseen elämään liittyviä tärkeitä asioita. Jeesuksen näissä poleemisissakin tilanteissa antamat ohjeet auttavat ohjaamaan uskovia niin uskon peruskysymyksissä kuin arkipäivän käytännön kokemuksiin liittyvissä kysymyksissä.

Uskonnolliset johtajat tulivat haastamaan, hämmentämään ja nujertamaan Jeesusta, mutta he eivät koskaan onnistuneet. Tämän viikon tutkisteluun kuuluu myös sen analysoiminen, mikä saa ihmiset vastustamaan Jumalaa, ja sen pohtiminen, mitä kristityt voivat tehdä murtaakseen ennakkoluulot ja tavoittaakseen niiden sydämen, jotka vastustavat Hengen kutsua.

Markuksen evankeliumin 11. luvussa kerrotaan Jeesuksen palvelutyöstä Jerusalemissa pääsiäisen aikana (maalis-huhtikuussa). Luvut 11–16 kattavat hie-man yli viikon kestävän ajanjakson eli ajan kulumisen kerronnassa hidastuu. Luvut 1–10 kattavat noin kolmen ja puolen vuoden ajan. Tämä viimeisissä luvuissa tapahtuva hidastaminen kertoo näiden loppukohtausten tärkeydestä.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 31.8.2024

VOITOKAS SISÄÄNTULO

Lue Mark. 11:1-11 ja Sak. 9:9, 10. Mitä teksteissä tahtuu?

Jeesus lähettää kaksi opetuslastaan läheiseen kylään hakemaan aasin, jolla hän voisi ratsastaa Jerusalemiin. Miksi tälle kertomukselle annetaan niin paljon tilaa?

Vastaus on kaksitahoinen. Ensinnäkin se paljastaa Jeesuksen profeetalliset voimat, mikä lisää hänen saapumisensa arvokkuutta ja kertoo siitä, että se on myös Jumalan tahto. Toiseksi tämä kertomuksen näkökohta yhdistyy Sakarjan kirjan profetiaan (Sak. 9:9, 10), jossa kerrotaan, miten kuningas ratsastaa aasilla Jerusalemiin. Salomokin ratsasti Jerusalemiin aasilla (1. Kun. 1:32-48), kun Adonia yritti anastaa valtaistuimen, ja Daavid antoi määräyksen, että Salomo tuli kruunata kuninkaaksi välittömästi.

”Viisisataa vuotta ennen Kristuksen syntymää profeetta Sakarja ennusti täten kuninkaan tulon Israeliin. Nyt tämä ennustus on täyttyvä. Hän, joka niin kauan on kieltäytynyt kuninkaallisesta kunniaasta, tulee nyt Jerusalemiin Daavidin valtaistuimen luvattuna perillisenä.” (5AO 121.)

Jerusalem sijaitsee mäkisessä maastossa n. 740 metrin korkeudessa. Jeesuksen aikana sen väkiluku oli ehkä 40 000–50 000, mutta pääsiäisen aikaan väkimäärä lisääntyi huomattavasti. Kaupungin pinta-ala oli tuohon aikaan vain noin 100 hehtaaria, ja temppelivuori vei 15 hehtaaria alueesta. Kaunis temppelikompleksi hallitsi kaupunkinäköymää.

Jeesus tuli sisään kaupunkiin idästä. Hän laskeutui alas Öljymäkeä ja tuli temppelivuorelle todennäköisesti Kultaisen portin kautta. Hänen saapumisensa kuohutti koko kaupunkia, ja jokainen ymmärsi hänen symbolisen toimintansa merkityksen. Jeesuksen mukana kulkenut väkijoukko huusi: ”Hoosiana!” Ilmaus merkitsi alun perin ’pelasta nyt’, mutta vähitellen se alkoi tarkoittaa ’ylistys Jumalalle’.

Salassapidon aika, jota Jeesus on vaatinut läpi lähes koko Markuksen evankeliumin, on ohi. Nyt hän astuu avoimesti Jerusalemiin tehostaen sisääntuloaan tunnetulla kuninkaallisella symbolisella teolla. Hän menee temppeliin, mutta koska on myöhäinen päivä, hän vain katselee ympärilleen ja vetäytyy sitten 12 opetuslapsensa kanssa Betaniaan. Tilanne olisi voinut helposti muuttua mellakaksi tai kapinaksi, mutta päättyikin sen sijaan siihen, että Jeesus vetäytyy hiljaa omiin oloihinsa. Seuraava päivä on kuitenkin erilainen.

PUUN KIROAMINEN JA TEMP- PELIN PUHDIS- TAMINEN

Lue Mark. 11:12-26. Mikä on tässä kuvattujen tapahtumien merkitys?

Lähtiessään Betaniasta Jeesuksen tuli nälkä. Nähdessään lehdessä olevan viikunapuun hän meni sen luo katsomaan, löytyisikö siitä varhaisia hedelmiä. Hedelmän ottamista ei olisi pidetty varastamisena, sillä Vanhan testamentin lain mukaan naapurin pellolta tai hedelmätarhasta sai syödä satoa nälkensä tyydyttämiseksi (3. Moos. 19:9; 3. Moos. 23:22; 5. Moos. 23:25). Jeesus ei kuitenkaan löytänyt hedelmää, joten hän sanoi puulle: "Älköön kukaan enää ikinä syökö sinun hedelmäsi!" (Mark. 11:14.) Tämä oli Jeesukselta outo ja epä-tavanomainen teko, mutta se, mitä tapahtui seuraavaksi, oli vielä oudompaa.

Se, mitä seuraavaksi tapahtui, tapahtui todennäköisesti pakanoiden esipihalla, jossa myytiin uhrieläimiä (Kaifas oli aloittanut tavan). Jeesus puhdistaa esipihan myyjistä palauttaakseen hiljaisen jumalanpalveluksen. Hänen tekonsa on suora loukkaus temppelijärjestelmästä vastuussa olevia kohtaan.

Jeesus viittaa kahteen Vanhan testamentin tekstiin nuhdellessaan jyrkästi tällaisesta epäpyhästä kaupanteosta. Hän sanoo, että temppelin tulee olla rukouksen huone kaikille kansoille (vrt. Jes. 56:7), myös ei-juutalaisille. Sitten hän sanoo, että johtajat ovat tehneet temppelistä rosvojen luolan (vrt. Jer. 7:11). Tämän ihmeellisen päivän päätteeksi Jeesus lähtee kaupungista opetuslastensa kanssa (Mark. 11:19).

Seuraavana aamuna palatessaan kaupunkiin (ks. Mark. 11:20-26), opetuslapset hämmästyvät nähdessään, että viikunapuu on kuivettunut juuriaan myöten. Selittäessään tapahtunutta Jeesus antaa opetuksen rukouksesta ja anteeksiannosta. Mitä tämä kaikki tarkoittaa?

Nämä kaksi kertomusta ovat neljäs kerrosvoileipäkertomus Markuksen evankeliumissa (ks. tutkistelu 3). Niissä on dramatisoitua ironiaa, kun samantapaiset henkilöt toimivat vastakkaisella tavalla tai vastakkaiset henkilöt samalla tavalla. Tässä viikunapuu ja temppeli rinnastetaan toisiinsa. Jeesus kiroaa puun, mutta puhdistaa temppelin; päinvastaiset teot. Ironista on se, että uskonnolliset johtajat suunnittelevat Jeesuksen tappamista, minkä seurauksena temppelipalvelus menettää merkityksensä. Palvelukset saivat täyttymyksensä Jeesuksessa.

**MILLÄ
VALTUUK-
SILLA
TOIMIT?**

Lue Mark. 11:27-33. Millaisen haasteen uskonnolliset johtajat esittivät Jeesukselle? Kuinka Jeesus reagoi siihen?

Tempppelin puhdistamista seuraavana päivänä uskonnolliset johtajat tivaavat Jeesukselta temppelealueella, millä valtuuksilla hän edellispäivänä toimi. He eivät etsi totuutta, vaan pyrkivät saamaan hänet ansaan. Jos Jeesus sanoisi, että hänen valtuutensa tulevat Jumalalta, he väittäisivät, ettei yksinkertaisella maalaispuusepällä voinut olla sellaista auktoriteettia. Jos hän myöntäisi, että hänen auktoriteettinsa on ihmisiltä saatua, he ajaisivat hänet pois hulluna.

Tajuten ansan Jeesus lupaa vastata kysymykseen, jos he ensin vastaavat hänen kysymykseensä. Hän kysyy, oliko Johannes Kastajan kaste peräisin Jumalasta vai ihmisistä. Johtajat huomaavat olevansa itse ansassa. Jos he vastaavat, että Jumalasta, Jeesus sanoo: "Miksi sitten ette uskoneet häntä?" Jos he sanovat, että ihmisistä, he joutuvat pelkäämään kansaa. Niinpä he valehtelevat, etteivät tiedä. Näin Jeesus saa mahdollisuuden kieltäytyä vastaamasta heidän kysymykseensä.

Lue Mark. 12:1-12. Millaisen kertomuksen Jeesus esitti heille heti kieltäytyttyään vastaamasta? Miten kertomus otettiin vastaan?

Jeesus kertoo vertauksen viinitarhasta, sen omistajasta ja viljelijöistä, joille omistaja vuokraa tarhan. Kertomuksessa on monia yhtäläisyyksiä Jes. 5. luvusta löytyvän viinitarhavertauksen kanssa. Kertomuksessa Jumalalla on syyte kansaansa vastaan. Läsnaolijat varmasti tunnistivat rinnastuksen.

Kertomuksessa vuokraajat kieltäytyvät antamasta omistajalle tälle kuuluvaa osaa sadosta. Sen sijaan he pahoinpittelevät ja tappavat omistajan palvelijoita. Lopuksi omistaja lähettää oman poikansa, jota hän odottaa heidän kunnioittavan. Niin ei kuitenkaan käy. Vuokraajat tappavat pojan, ja luulevat, että viinitarha on nyt heidän. Heidän epäloogisuutensa on silmiinpistävä, ja heidän saamansa tuomio on oikeutettu.

Kertomuksen kautta Jeesus antoi uskonnollisille johtajille varoituksen siitä, mihin heidän toimensa johtaisivat.

MAALLISIA VELVOLLI- SUUKSIA JA TAIVAAL- LISIA TULOKSIA

Lue Mark. 12:13-27. Mitä tässä on oikein tekeillä ja mitä totuuksia Jeesus opettaa?

Uskonnolliset johtajat yrittivät saada Jeesuksen kiinni jostakin sellaisesta, jonka perusteella he voisivat tuomita hänet joko roomalaisten tai juutalaisten lakien mukaan. Niinpä he nostivat esiin kiistanalaisen kysymyksen verojen maksamisesta. Tuohon aikaan ja tuolla seudulla verojen maksamisesta kieltäytymistä voitiin pitää kapinana ja vakavana rikoksena Rooman hallintoa vastaan.

Jeesuksen vastaus antaa keisarille se, mikä keisarille kuuluu, ja Jumalalle se, mikä Jumalalle kuuluu, sai hänet väistämään ansan. Vastaukseen sisältyi myös syvälinen neuvo koskien uskovien vastuuta valtiovaltaa kohtaan. ”- - hän selitti, että koska he elivät Rooman vallan suojeluksen alaisina, heidän tuli antaa sille vallalle sen vaatima tuki, mikäli se ei ollut ristiriidassa korkeamman velvollisuuden kanssa. Mutta samalla kun he olivat rauhallisia, lainkuuliaisia kansalaisia, heidän oli aina ensimmäiseksi toteltava Jumalaa.” (5AO 154.)

Seuraavaksi esiin nousi kysymys kuolleiden ylösnousemuksesta. Saddukeukset olivat papistoa, joka hyväksyi pyhiksi kirjoitukseen vain viisi Mooseksen kirjaa. He eivät uskooneet kuolleiden ylösnousemukseen. Heidän Jeesukselle esittämänsä tapaus oli lähinnä teoreettinen. Siinä kuvailtiin seitsemää veljestä ja yhtä naista. Mooseksen lain mukaan, jos kuollut mies ei jättänyt jälkeensä poikia, hänen elossa olevan veljensä piti mennä naimisiin lesken kanssa, jotta omaisuus säilyisi kuolleen miehen sukulinjassa. Kaikki tähän uuteen liittoon syntyneet lapset olisivat lain edessä kuolleen miehen lapsia (5. Moos. 25:5-10).

Pyrkien saattamaan ylösnousemusopin huonoon valoon saddukeukset nostivat esille moraalisen pulman siitä, kenen vaimo kyseinen nainen olisi ylösnousemuksessa. Jeesus vastasi heille viittaamalla Raamattuun ja Jumalan voimaan. Ensin hän kuvailee Jumalan voimaa ylösnousemuksessa ja ilmaisee, ettei taivaassa solmita avioliittoa. Sitten hän puolustaa ylösnousemusoppia viitaten 2. Moos. 3:1-22, jossa Jumala sanoo olevansa Abrahamin, lisäkin ja Jaakobin Jumala. Jeesus antaa ymmärtää, että tämä tarkoittaa, että heidät herätetään; he eivät voi pysyä kuolleina, jos Jumala kerran on Abrahamin, lisäkin ja Jaakobin Jumala, jotka ovat tällä hetkellä kuolleina.

**SUURIN
KÄSKY**

Lue Mark. 12:28-34. Minkä syvällisen kysymyksen lainopettaja esitti, ja minkä vastauksen Jeesus antoi?

Tähän asti Markuksen evankeliumissa suurin osa uskonnollisista johtajista on vastustanut Jeesusta, erityisesti Jerusalemissa, jossa Jeesus on haastanut heidät temppelepalveluksen suhteen, joka oli juutalaisuuden ytimessä. Tilanteessa, jossa uskonnolliset johtajat kohdistavat Jeesukseen jatkuvaa vihamielisyyttä, yksi heistä kuuntelee ja arvostaa Jeesuksen vastauksia. Tämä osoittaa hänen olevan sekä rehellinen että rohkea. Olisi helpompaa jättäytyä taka-alalle ja katsella vain sivusta, mutta mies ei tee näin.

Lainopettaja osuu uskonnon ytimeen kysymyksellään siitä, mikä käsky on tärkein. Jeesus antaa selkeän ja yksinkertaisen vastauksen lainaten šemaa, juutalaisten uskontunnustusta (ks. 5. Moos. 6:4, 5). Jeesuksen mukaan suurin käsky on rakastaa Jumalaa koko sydäimestään, sielustaan ja mielestään ja koko voimallaan – toisin sanoen koko olemuksellaan. Jeesus antaa lainopettajalle vielä bonusvastauksen kertomalla, mikä on toiseksi tärkein käsky. Tässä hän lainaa jälleen Vanhaa testamenttia (3. Moos. 19:18), jossa kehoitetaan rakastamaan lähimmäistään niin kuin itseään.

Joskus ihmiset ihmettelevät, onko mahdollista käskeä rakautta. 5. Mooseksen kirjan käskyn kulttuurinen konteksti auttaa selittämään asiaa. Siinä käytetty kieli on samanlaista kuin muinaisissa sopimuksissa, joissa termi ”rakkaus” viittasi uskollisuuteen sopimuksen vaatimuksia kohtaan niin, että ne täytettiin uskollisesti. Tämä ei tietenkään sulje pois osapuolten välistä syvää kiintymystä, mutta siinä keskitytään enemmän toimiin, jotka osoittavat uskollisuutta.

Lainopettaja oli rehellinen ja näki, miten selkeän vastauksen Jeesus antoi, ja hän ilmaisi sen. Voimme kuvitella toisten uskonnollisten johtajien synkät ilmeet, kun tämä rehellinen lainopettaja vahvisti Jeesuksen vastauksen päteväksi. Muut eivät olleet halukkaita tekemään niin. Jeesus antoi lainopettajalle tunnustusta hänen rehellisestä vastauksestaan sanomalla, ettei tämä ollut kaukana Jumalan valtakunnasta. ”Ei kaukana” ei kuitenkaan tarkoita sisällä oloa. Lainopettajan pitäisi vielä tunnustaa, kuka Jeesus on, ja seurata häntä.

Kuinka opimme rakastamaan Jumalaa ja lähimmäisiämme niin kuin itseämme?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 5, s. 133-161 tai *Aikakausien Toivo*, s. 555-583 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 430-453.

”Se, että Kristus kirosi viikunapuun, jonka hänen oma voimansa oli luonut, on varoitukseksi kaikille seurakunnille ja kaikille kristityille. Ei kukaan voi elämässään noudattaa Jumalan lakia palvelematta toisia. Mutta monet eivät elä Kristuksen säälivää, epäitsekästä elämää. Jotkut, jotka luulevat olevansa erinomaisia kristittyjä, eivät käsitä, mitä Jumalan palveleminen merkitsee. He tekevät suunnitelmia, jotka hyödyttävät vain heitä itseään. He toimivat vain omaksi hyväkseen. Aika merkitsee heille jotain vain silloin, kun he voivat koota jotakin itselleen. Tämä on heidän tarkoituksensa kaikissa elämän asioissa. He eivät palvele toisia vaan itseään. Jumala loi heidät elämään maailmassa, jossa täytyy suorittaa epäitsekästä palvelusta. Hänen tarkoituksensa oli, että he kaikin mahdollisin tavoin auttaisivat lähimmäisiään. Mutta oma minä on niin tärkeä, etteivät he voi nähdä mitään muuta. He eivät ole kosketuksessa toisten ihmisten kanssa. Ne, jotka täten elävät vain itselleen, ovat tuon viikunapuun kaltaisia, joka näytti niin hyvältä mutta kuitenkin oli hedelmätön. He suorittavat jumalanpalvelusmenoja mutta ilman katumusta tai uskoa. He tunnustavat kunnioittavansa Jumalan lakia, mutta he eivät noudata sitä. He sanovat mutta eivät tee. Kristuksen viikunapuulle lausuma tuomio osoittaa, miten inhottavaa tällainen teeskentely on hänen silmissään. Hän sanoo julkisyyntisen olevan vähemmän syyllinen kuin sellainen, joka tunnustaa palvelevansa Jumalaa mutta ei tuota mitään hedelmää hänen kunniakseen.” (5AO 136, 137.)

Keskustelunaiheita:

1. Pohtikaa, mikä merkitys oli sillä, että Kristus puhdisti tempelin. Kuinka puhdistamisen periaate soveltuu meidän seurakuntaamme tänä päivänä? Miten puhdistamisen pitäisi tapahtua?

2. Läpi evankeliumin, kerta toisensa jälkeen, Jeesus viittaa kirjoituksiin ja siihen, kuinka niiden on täytyttävä. Mitä tämä kertoo meille siitä, kuinka keskeisiä kirjoitukset ovat uskonelämässä? Miksi meidän täytyy pontevasti torjua kaikki pyrkimykset vähätellä Raamatun arvovaltaa, varsinkin sellaiset ajatukset, että Raamattu olisi vain ihmisten omia käsityksiä Jumalasta ja siitä, kuka hän on ja miten hän toimii?